

Abstrakt

Práca sa zaoberá skúmaním problematiky humanitárnej intervencie. Hoci je na túto oblasť možné nahliadať z viacerých hľadísk, v tejto práci je koncentrácia zameraná na právnú problematiku tohto konceptu. Napriek tomu, že problematika nie je novou, ale sa na scéne objavuje značnú dobu, ani náhodou nie je možné hovoriť o jednoznačne ustálenej doktríne. Práve naopak vývoj za posledné dve desaťročia rokov z nej robí tému aktuálnejšiu ako kedykoľvek predtým.

Vo svojom úvode sa zameriavam predovšetkým na odlišenie konceptu humanitárnej intervencie do príbuzných konceptov, ktoré sú si spoločné v niektorých črtách, ale zároveň odlišujúce prvky z nich robia rozdielne typy intervencií a v žiadnom prípade nie je možné ich zamenenie s konceptom humanitárnej intervencie. Ide predovšetkým o intervenciu na ochranu štátnych občanov na území štátu, ktorý je predmetom zásahu, intervencia na uľahčenie sebaurčenia, prodemokratická intervencia či ďalšie druhy intervencií, ktoré by mohli byť s humanitárnou intervenciou zamenené a preto je potrebné ich dôrazne odlišovať. Zároveň práca presne vymedzuje, čo je v nej mienené pod pojmom humanitárnej intervencie, nakoľko jej presné definovanie tak, ako je na ňu nahliadané v tejto práci, je potrebné výslovne definovať. Pojem tak, ako je v práci používaný vychádza z vymedzenia vzťahujúceho sa na použitie ozbrojenej sily štátom, skupinou štátov alebo medzinárodnou organizáciou v treťom štáte za účelom ochrany osôb nachádzajúcich sa na tomto území pred rozsiahlym porušovaním základných ľudských práv a to najmä páchaním rozsiahleho vyvražďovania, genocídou, zločiny proti ľudskosti, vojnových zločinov. Obete nie sú obyvateľmi štátu/štátov, ktoré zasahujú. Teda štátna príslušnosť nie je rozhodujúca. A čo je podstatné, štát, voči ktorému je vedený zásah nedal na takéto konanie súhlas.

Najväčšia časť práce je venovaná posúdeniu právneho základu pre humanitárnu intervenciu, a to skúmaním tak zmluvného ako aj obyčajového práva. Pojednanie o súvzťažnosti vzťahov medzi takými imperatívami súčasného medzinárodného právneho poriadku akým je zásada štátnej suverenity, nezasahovanie a ochrany ľudských práv, právne námietky, ktoré vyvstávajú vo vzťahu k tomuto konceptu ako aj otázka jeho legitimacy. Všetky tieto otázky sú posúdené vo svetle aktuálne platného medzinárodného práva a zohľadňujú všetky trendy vývoja v tomto smere.